

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н., професор
Лоханова Наталія Олексіївна
« ___ » _____ 20__ р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності «Облік і аудит»

за темою:

«Облік, аналіз та контроль діяльності на підприємствах оптової торгівлі
(на прикладі ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ»)»

Виконавець

студент обліково-економічного факультету
групи 41

Возовик Кирило Олегович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Кушнір Дарія Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2017

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ	7
1.1. Поняття та основні принципи діяльності підприємств оптової торгівлі.....	7
1.2. Облікова політика та її вплив на облік товарів на підприємствах оптової торгівлі	15
1.3. Особливості організації бухгалтерського обліку на підприємствах оптової торгівлі	17
1.4. Проблеми та шляхи вдосконалення обліку доходів та витрат на підприємствах оптової торгівлі.....	27
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ»	30
2.1. Загальна економічна характеристика ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ».....	30
2.2. Особливості організації бухгалтерського обліку на ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ».....	32
2.3. Виявлені недоліки та шляхи вдосконалення обліку на ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ».....	38
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ	42
3.1. Теоретичні аспекти організації внутрішнього контролю.....	42
3.2. Організація внутрішнього контролю та шляхи його вдосконалення на ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ»	45
3.3. Аналіз формування та використання товарних ресурсів на ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ».....	48
ВИСНОВКИ	61

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64
ДОДАТКИ.....	69

ВСТУП

Актуальність теми. Торгівля є однією з провідних галузей економічної діяльності сучасної України, найрозвинутішою формою підприємництва. Сучасні ринкові відносини висувають нові завдання щодо вирішення проблем обліку операцій із продажу товарів, тоді як існуючі дослідження базуються на класичному підході, що деякі аспекти обліку операцій із продажу товарів у системі управління торговельного підприємства потребують більш глибокого дослідження. В умовах становлення та розвитку ринкової економіки в Україні зростає роль бухгалтерського обліку господарської діяльності підприємств усіх форм власності як складової частини системи економічної інформації і управління. Основним джерелом інформації є дані бухгалтерського обліку «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» Товарами є матеріальні цінності, які придбані і утримуються підприємством з метою подальшого продажу.

Однією з важливих передумов ефективного функціонування економіки країни є розвиток торгівлі, яка повинна спиратися як на державний, так і на ринковий механізм впливу на споживчий ринок.

Під торговельною діяльністю розуміють ініціативну, самостійну діяльність юридичних осіб і громадян по здійсненню купівлі-продажу споживчих товарів з метою одержання прибутку.

Торговельна діяльність здійснюється суб'єктами підприємницької діяльності усіх форм власності при наявності державного дозволу на право здійснення такої діяльності. Товари відіграють велику роль у господарській діяльності підприємства, тому тема дослідження особливостей їх обліку є актуальною.

Останні роки система бухгалтерського обліку в Україні безперервно вдосконалюється і розвивається, орієнтуючись на загальнометодологічні міжнародні плани та стандарти ведення обліку і становлення звітності.

Оптова торгівля – це купівля продаж товарів партіями з метою їх подальшого перепродажу і виробничого використання. Оптову торгівлю товарами ведуть підприємства різних форм власності.

Бухгалтерський облік в оптовій торгівлі покликаний забезпечувати контроль збереження, раціонального та ефективного використання товарних запасів; своєчасне отримання повної та достовірної інформації про товарообіг, про стан розрахунків з постачальниками і покупцями, необхідної для складання розрахунків по податках і неподаткових платижах, що нараховується від виручки і валового доходу, і для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Мета і завдання дослідження. Мета випускної роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці рекомендацій і пропозицій з ведення обліку і контролю на підприємствах оптової торгівлі, виявлення шляхів їх подальшого вдосконалення для забезпечення ефективного функціонування у сучасних умовах господарювання.

Для досягнення поставленої мети були вирішені такі завдання:

- розглянуто теоретичні аспекти: об'єкти, цілі, завдання та організацію бухгалтерського обліку на підприємствах оптової торгівлі;
- на прикладі ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ» показано методику бухгалтерського обліку;
- проаналізувано стан внутрішнього контролю на прикладі ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ»;
- зроблено аналіз основних показників підприємства;
- розроблено рекомендацій з удосконалення методики обліку та контролю товарних запасів на досліджуваному підприємстві.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає діюча система обліку, контролю і аналізу економічної діяльності суб'єкта господарювання на ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ». Предметом дослідження є сукупних теоретичних, методичних та організаційних питань, пов'язаних з обліком, контролем і аналізом товарних запасів на ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ» – з метою розробки шляхів удосконалення його управління.

Методи дослідження. В процесі роботи використані методи порівняння для зіставлення даних фінансової звітності підприємства у динаміці 2015-2016 років, аналітичний, метод опитування, оціночний, методи індукції, дедукції, синтезу, аналізу, класифікації, моделювання, економіко-математичні методи.

Інформаційна база дослідження. Інформаційна база дослідження є Положення (стандарти) бухгалтерського обліку в Україні, Податковий Кодекс України, матеріали вітчизняних та зарубіжних публікацій, теоретичні видання в галузі теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, спеціальна економічна література, періодичні видання, дані ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ».

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження теоретико-методичних питань, критичної оцінки діючої практики обліку та контролю на підприємстві було встановлено основні принципи обліку реалізації товарів оптової торгівлі, яка є найважливішою галуззю господарської діяльності в Україні.

В роботі показане документальне оформлення реалізації товарів, порядок складання звітів. Веденню аналітичного обліку товарів, регістрам бухгалтерського обліку, які застосовуються на даному підприємстві для обліку товарів і обліку розрахунків з покупцями.

На сучасному етапі розвитку ринкової економіки головною метою обліку є забезпечення управління продажами товарів, інформаційною базою у вигляді аналітичних даних для прийняття ефективних і своєчасних управлінських рішень, пов'язаних : системою бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту, яка має бути побудована так, щоб сприяти прийняттю правильних управлінських рішень.

Досліджуючи ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ», яке займається оптовою торгівлею, можна зробити висновок, що облік ведеться відповідно до нормативних та законодавчими документами. Первинний облік документально оформляється типовими документами. Всі форми первинних документів є загальноприйнятими, які використовуються в обліку більшістю підприємств оптової торгівлі.

Проте в обліку на підприємстві не суттєвих не є ряд недоліків. На підприємстві необхідно повністю автоматизувати облік. Це б скоротило витрати ручної праці і підвищило виробничий процес. Використання на підприємстві прямолінійного методу нарахування амортизації, так як при цьому методі сума амортизації не залежить від обсягів виробленої продукції, що не дає реальному розрахунку собівартості. Існуючу на підприємстві порядок здійснення розрахунків за допомогою платіжних доручень на використання такої системи, як «Клієнт-Банк». Ця програма використовується для швидкого ведення клієнтом своїх розрахунків у банку. Табелі обліку робочого часу заповнюється в ручному режимі, що для обліку нарахування заробітної плати не є зручним, адже доводиться

виконувати дуже багато розрахунків. На підприємстві необхідно вести табеля в електронному режимі, щоб вихід і прихід працівників фіксувався спеціальними пропусками на контрольно-пропускному пункті. На підприємстві не проводиться інвентаризація готової продукції на складі. На підприємстві необхідно розробити план заходів для організації інвентаризації.

На ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ» відсутній окремий підрозділ або окрема особа яка б відповідала за внутрішній контроль на підприємстві. На підприємстві треба створити спеціальний незалежний підрозділ внутрішнього аудиту.

Аналіз основних показників діяльності підприємства показав, що за аналізований період середньорічна вартість основних засобів збільшилась на 2 629 тис. грн. Також на підприємстві збільшилась виручка від реалізації, так в попередньому році виручка склала 164 980 тис. грн., то в звітному році 177 520 тис. грн. Також збільшились витрати на собівартість продукції, матеріальні витрати і витрати на оплату праці. У звітному році порівняно с попереднім збільшився чистий прибуток на 478 тис. грн. За аналізований період збільшилась рентабельність продажу на 0,13 %. Баланс за аналізований період являється частково ліквідним, так як виконуються тільки три нерівності. Таким чином на початок року на підприємстві абсолютно стійкому фінансовому положенню, але на кінець періоду цей показник погіршився до нестійкого фінансового положення.

Для покращення цих показників на підприємстві необхідно, проаналізувати структуру запасів, вивчити строки погашення дебіторської заборгованості, щоб виключити вплив негативних факторів на діяльність підприємства, а також нарощувати величину грошових коштів, нарощувати величину власних оборотних коштів за рахунок недопущення збитків, за рахунок збільшення величину чистого прибутку, збільшити величину найбільш ліквідних засобів за рахунок збільшення швидкості оборотності дебіторської заборгованості, зменшити величину кредиторської заборгованості, збільшувати обсяг продажу, ефективність використання засобів виробництва, матеріальних ресурсів з ціллю нарощування величини ліквідних активів, провести інвентаризацію запасів з ціллю виявлення неліквідних, застарівши, не використовуваних у виробництві для подальшого їх

списання чи реалізації, змінити господарську стратегію з метою прискорення оборотності оборотного капіталу.

На ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ» необхідно вивчати асортимент і структуру товарообігу, що дозволяє глибше проаналізувати сезонні коливання у торгівлі та повніше задовольнити попит покупців деякі товари у різні періоди року, а як і покращувати якість торгового обслуговування, що воно потягне підвищення товарообігу.

Щоб уникнути нагромадження великих запасів неходових товарів необхідно постійно ознайомитися з ринкової кон'юнктурою, переключатися на торгівлю новими, які користуються попитом товарами. Тоді ПП ВКФ «НІКА ПЛАСТ» буде встигати за запитами своїм клієнтам, пропонуючи їм нові моделі і зразки, іноді навіть випереджаючи їхні потреби.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф. Ф. Особливості бухгалтерського обліку в торгівлі. Курс лекцій. Навч. посіб. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця, доц. Н. М. Малю-ги. — Житомир: ЖІТІ, 2010. — 608 с.
2. Балабан М. П.. Оптова торгівля в ринковому середовищі: ефективність функціонування та стратегія розвитку / Укоопспілка; Полтавський ун-т споживчої кооперації України. Кафедра комерційної діяльності та підприємництва. — Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2010. — 154 с.
3. Бухгалтерський облік у торгівлі: Посібник / М.В. Буханцева (упоряд.), Г.В. Негода (упоряд.). — К. : Ред. журн. «Вісник податкової служби України», 2005. — 48с.
4. Бабич В. В, Свідерський Є. І. Бухгалтерський облік на підприємствах малого бізнесу в Україні. — К.: Лібра, 2011. — 160 с.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
6. Про Державної статистиці [Електронний ресурс] : закон України від 17.08.1992 р. № 996-XIV. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 07.02.2013 р. №73. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок фінансової звітності" [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 10.01.2012 р. №1591. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Доходи" [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 27.06.2013р.№73 Режимдоступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 27.06.2013 р. №627. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
11. Інструкція про затвердження про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 24.03.2004 р. № 337. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0377-04>.
12. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99>.
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку "Про документальному забезпеченні записів у бухгалтерському облік" [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 24.06.1995 р. №88. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
14. Про внесення змін до Порядку подання фінансової звітності [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р. № 1223. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1223-2011-%D0%BF>.
15. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, недостачі, знищення (псування) тих матеріальних цінностей» [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 22.10.1996р. № 627.— Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
16. Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження N1-опт "Звіт щодо продажу і запасах товарів (продукції) в оптову торгівлю" [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 27.10.2005 р. № 331. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1281-05>.
17. Азарян Е. М., Оптовая торговля: инфраструктура и тенденции развития / Волокитина Л. А., Жаболенко М. В. // Донецкий гос. ун-т экономики и торговли им. М.Туган-Барановского (ред.). — Донецк : ДонГУЭТ, 2011. — 293 с.

18. Барановська Т. В. Облікова політика: рівні, суб'єкти, складові / Т. В. Барановська // Науковий вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. — 2003. — № 3(25). — 8 с.
19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 30.11.1999 р. №291. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99>.
20. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / Міністерство Фінансів України // 246. – 20.10.1999 Режимдоступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
21. Організація бухгалтерського обліку: Підруч. для студ. спец. "Облік і аудит" вищ. навч. закл. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. — 3-тє вид., доп. і перероб. — Житомир: ПП "Рута", 2012. — 592 с.
22. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>.
23. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік нормативно-правові документи. Коментар: навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл.) / Ю. А. Верига, Г.І. Зима. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 656 с.
24. Верига Ю.А. Особливості фінансового обліку витрат в торговельних підприємствах споживчої кооперації / Ю.А. Верига, Н.В.Фірсова // фінанси, облік і аудит: зб. наук, праць відп. ред. В.Г. Лінник- К.:КНЕУ.- 2006.- С. 105 - 112.
25. Кузьмін Д.Л. Майно як об'єкт господарського контролю / Дм.Л. Кузьмін // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. — Житомир: ЖДТУ, 2010. — № 2(52). — 125-129 с.
26. Внутрішній контроль господарської діяльності підприємства. [Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / За ред. к.е.н., проф.М.Д. Корінька — Фастів: "Поліфас", 2006. — 440 с.
27. Столяр Л.Г. Організація внутрішнього контролю / Л.Г. Столяр [Електронний ресурс]. — Режим доступу:<http://intkonf.org/stolyar-lg-organizatsiyavnutrishnogo-kontrolyu>.

28. Мурашко В.М., Сторожук Т.М., Мурашко О.В. Контроль і ревізія фінансово-господарської діяльності: [Навч. посіб.] / За заг. ред., П.В. Мельника. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 311 с.
29. Шоляк О.Ю. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з оплати праці/ О.Ю. Шоляк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/natural.
30. Бутинець Т.А. Внутрішній контроль: суть і зміст / Т.А. Бутинець // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – Житомир: 2008. – № 2(44). – С. 31-42.
31. Корінько М.Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, диверсифікація: [Монографія] / М.Д. Корінько. – К.: ДП “Інформ-аналіт. Агентство”, 2007. – 429 с
32. Мельник М.В. Ревізія и контроль: [Учебник] / М.В. Мельник, А.С. Пантелеев, А.Л. Звездин ; [под ред. проф. М.В. Мельник]. – М.: КНОРУС, 2007. – 640 с.
33. Маслянніков О.Ю. Ефективність формування та використання товарних ресурсів /О.Ю.Маслянніков, О.І. Федішин // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Сер.: Економіка, планування і управління в лісовиробничому комплексі. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2008. – Вип.18.2. – С. 200-202
34. Глущенко В.В. Товарні ресурси як важіль забезпечення діяльності суб'єкта господарювання / В.В.Глущенко, С.О Ткаченко / [Електронний ресурс].– Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/.../VUBSNBU10_p61-p63.pdf
35. Белей О.І. Вплив ефективності управління товарним ресурсом на ефективність управління торговельним підприємством споживчої кооперації України / О.І. Белей / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_22/1/belej.pdf.
36. Савицька Г.В. Теорія аналізу господарської діяльності: навч. посібник. – М.: ІНФРА-М, 2007. – 288 с.
37. Волкова Н.А., Подвальна Н.Е. Організація та методика економічного аналізу: Навч. посібник. – Одеса :ОНЕУ, ротапринт.–2013, – 25 с.
38. Організація та методика економічного аналізу: Навчальний посібник для

бакалаврів всіх напрямків підготовки./ за ред. Н.А. Волкової – Одеса: ОДЕУ. – 2010. – 75 с.

39.Кудінова А. Аналіз продуктивності праці / А. Кудінова, Д. Верба // Справочник економіста. – 2009. – №6. – С. 79-88

40. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності. - 4-е вид. - М.: інфа-М, 2007. - 512 с.

41. Оптова торгівля в Україні: монографія / за ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 208 с.